

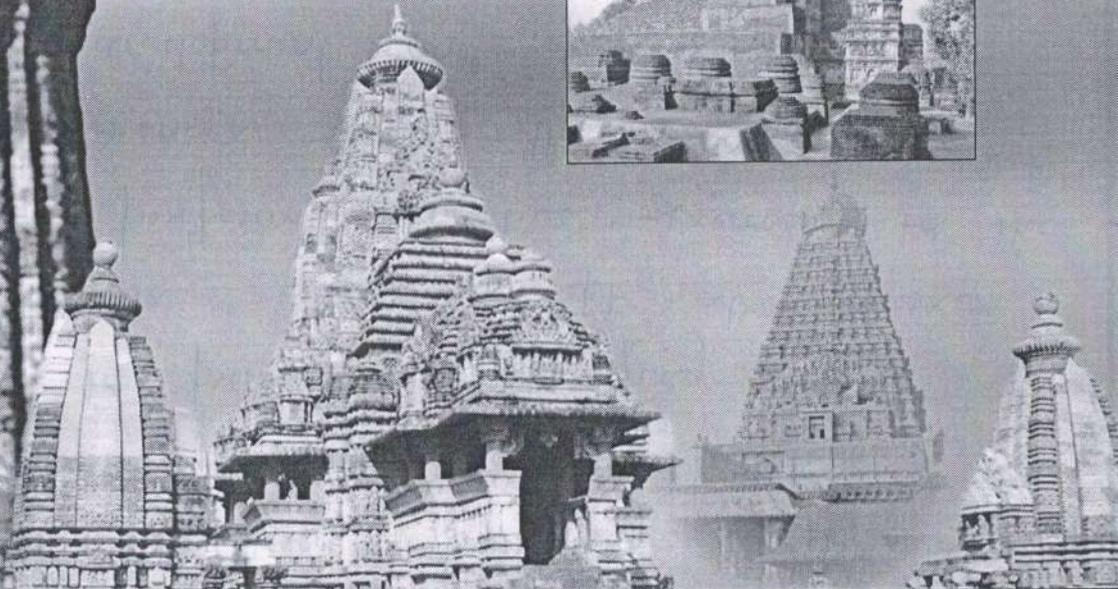
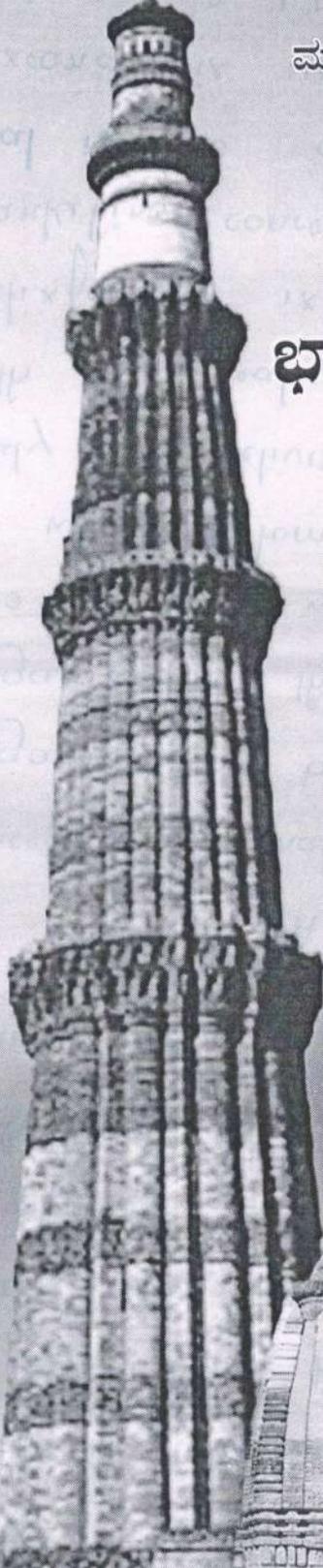
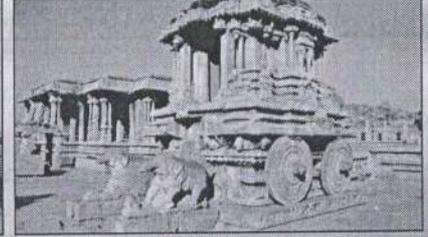
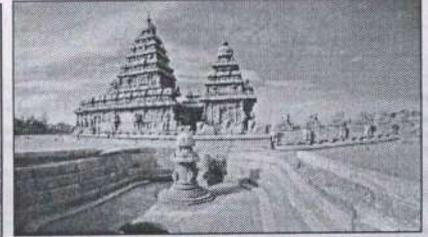
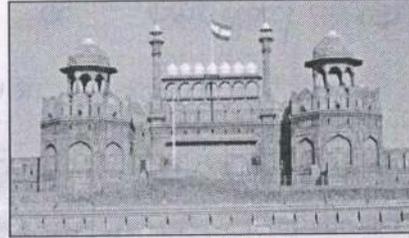

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು - 570006.

ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಎಂ.ಎ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಅಧ್ಯಯನ
ಭಾರತದ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ

ಮುಕ್ತ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-06

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ

ಮುಕ್ತ ವಿಷಯ

ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಭಾರತದ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳು

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

ಸಂಚಿಕೆ 1: ಪರಿಚಯ

ಘಟಕ ೧: ಸ್ವರೂಪ-ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಗೆ ಮಾನದಂಡಗಳು 1-19

ಘಟಕ ೨: ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳ ವಿಧಗಳು 20-44

ಸಂಚಿಕೆ 2: ಪುರಾತತ್ವ ಮತ್ತು ಗುಹಾ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳು

ಘಟಕ ೩: ಭೀಂಬೆಟ್ಟಾ- ಸಾಂಚಿ -ನಳಂದ-ಚಂಪಾನೇರ್ ಧೋಲಾವಿರಾ 45-83

ಘಟಕ ೪: ಅಜಂತಾ-ಎಲ್ಲೋರಾ-ಎಲಿಫೆಂಟಾ (elephant) 84-105

ಸಂಚಿಕೆ 3: ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳು

ಘಟಕ ೫: ಬೋಧ್ ಗಯಾ -ಖಜುರಾಹೋ-ಕೋನಾರ್ಕ್-ರಾಣಿ ಕಿ-ವಾವ್- ಜೈಪುರ್, 106-145

ಘಟಕ ೬: ಆಗ್ರಾಕೋಟೆ-ಕೆಂಪುಕೋಟೆ-ಫತೇಪುರಸಿಕ್ರಿ-ತಾಜ್‌ಮಹಲ್-ಹುಮಾಯನ್ ಸಮಾಧಿ 146-191

ಸಂಚಿಕೆ 4: ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳು

ಘಟಕ ೭: ಮಹಾಬಲಿಪುರಂ-ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು-ಚೋಳರ ದೇವಾಲಯಗಳು 192-220

ಘಟಕ ೮: ಹಂಪಿಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳು- ಹಳೆಯ ಗೋವಾದ ಚರ್ಚುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾನ್ವೆಂಟ್‌ಗಳ-ರಾಮಪ್ಪ ದೇವಸ್ಥಾನ 221-247

ಕ್ರಡಿಟ್ ಪುಟ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಹೆಸರು: ಪ್ರಥಮ ಎಂ.ಎ.

ವರ್ಷ/ಸೆಮಿಸ್ಟರ್: ಮೊದಲ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಸಂಚಿಕೆ ಸಂಖ್ಯೆ: O.E.1

ವಿಷಯದ ಹೆಸರು : ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ

ಕ್ರಡಿಟ್: 2

ಘಟಕ ಸಂಖ್ಯೆ: 1 ರಿಂದ

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ

ಡಾ.ವಿದ್ಯಾಶಂಕರ್ ಎಸ್.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕುಲಪತಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ
ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570006

ಪ್ರೊ. ಅಶೋಕ ಕಾಂಭೆ

ಸದಸ್ಯರು

ಡೀನ್ (ಶೈಕ್ಷಣಿಕ)

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ
ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570006

ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಸದಸ್ಯರು

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಸ್ ವಿನ್ಯಾಸಕರು

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ
ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570006

ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಸದಸ್ಯರು

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ
ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570006

ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಸದಸ್ಯರು

ಸಂಚಾಲಕರು,

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ
ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570006

ಕೋರ್ಸಿನ ಲೇಖಕರು (ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ)

ಕೋರ್ಸಿನ ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಬ್ಲಾಕ್ 1 ಮತ್ತು 4(ಘಟಕ 1,2, 7ಮತ್ತು8)

ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು/ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ

ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570006

ಡಾ.ಅಂಜನಮೂರ್ತಿ ಪಿ.ಕೆ ಬ್ಲಾಕ್ 2 (ಘಟಕ 3 ಮತ್ತು 4)

ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ
ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570006

ಡಾ.ರವಿ ಪ್ರಸಾದ್.ಎಸ್ ಬ್ಲಾಕ್ 3 (ಘಟಕ 5 ಮತ್ತು 6)

ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ
ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570006

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಯನ ಮಂಡಳಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು :	ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು
ಬಾಹ್ಯ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು :	ಡಾ. ಲ.ನ.ಸ್ವಾಮಿ	ಸದಸ್ಯರು
ಅಂತರಿಕ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು:	ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಸದಸ್ಯರು
ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು :	ಡಾ.ಶಲ್ವಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಸದಸ್ಯರು ಸಂಚಾಲಕರು

ಗ್ರಂಥ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಕುಲಸಚಿವರು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ
ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-570006

ಡೀನ್ (ಶೈಕ್ಷಣಿಕ), ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ, ಮೈಸೂರು ರವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ. ಮೇ 2022 .

ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇದರ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನೂ ಪಡಿಯಚ್ಚು ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಿಂದ ನಕಲು ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಮುಕ್ತಗಂಗೋತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು-06 ಇಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯದ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯ, ಮೈಸೂರು-06, ಇದರ ಪರವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಿದವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರು ಕುಲಸಚಿವರು (ಆಡಳಿತ).

ಪರಿಚಯ

ಆತ್ಮೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯವು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ದೂರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕ.ರಾ.ಮು.ವಿ ಯನ್ನು 1996 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದು, ವಿವಿಧ ಬೆಳೆ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಲು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಲಯವು “ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲೆಡೆ ” ಎಂಬ ಧ್ಯೇಯ ವಾಕ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡಂತಹವರಿಗೆ, ಬಡ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೂರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಅವರವರ ಮನೆಬಾಗಿಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕ.ರಾ.ಮು.ವಿ.ವಿ ಯು ಪ್ರಸ್ತುತ 32 ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಸ್ನಾಪ್ತಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ನುಡಿಯಂತೆ “ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಮಾನವೀಯತೆಯ ವಿಕಾಸ, ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸುವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ ” ಎಂಬ ತತ್ವದರ್ಶನದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದಂತಹವರಿಗೆ, ನಗರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಹಿಂದುಳಿದವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಬಡ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೋಸ್ಕರ ಶುಲ್ಕ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಯಾವುದೇ ವಯೋಮಿತಿಯನ್ನು ನಗದಿಪಡಿಸದೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕ.ರಾ.ಮು.ವಿ.ವಿ ಯು ಜೂನ್ 2020-21 ರಿಂದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಆಧಾರಿತ (C.B.S.C) ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಇತರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಲಯಗಳ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗವನ್ನು 2013-14 ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಕರಾಢುಮು.ವಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ವಿಭಾಗವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಮತ್ತು Phd ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು UGC, NET/KSET ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ನಾಲ್ಕು ಸೆಮಿಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು “ಭಾರತದ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳು” ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮುಕ್ತ ಆಯ್ಕೆಯ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ UNESCO ನ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹಾರೈಸುತ್ತೇವೆ

ಡಾ. ಶಲ್ವಪ್ಪಿಳ್ಳೆ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು

ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ
ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಭಾಗ
ಕರಾಢುಮು.ವಿ, ಮೈಸೂರು

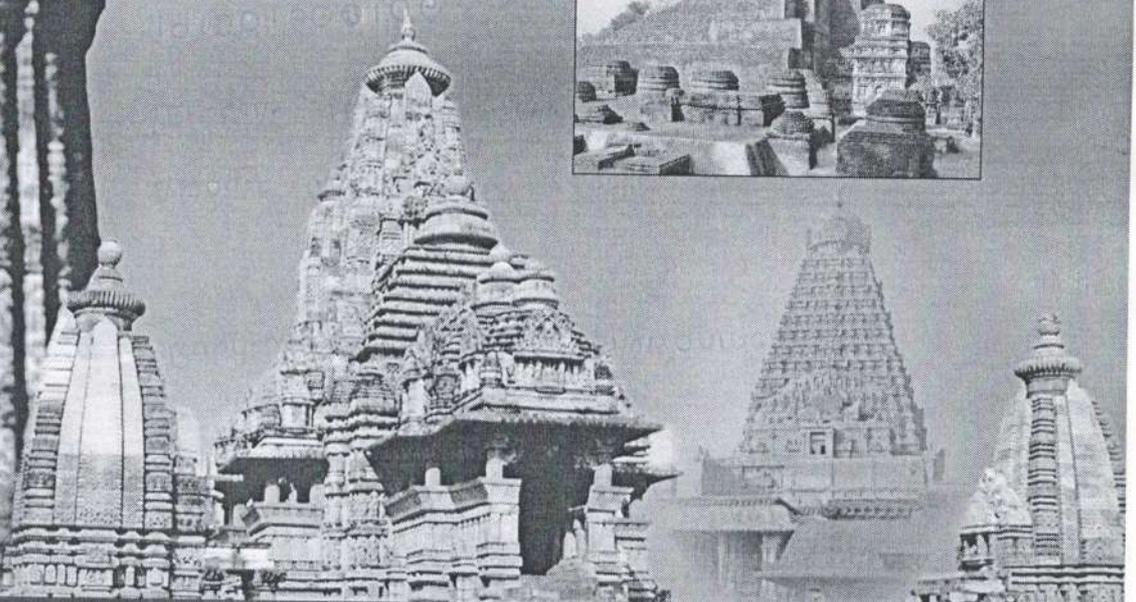
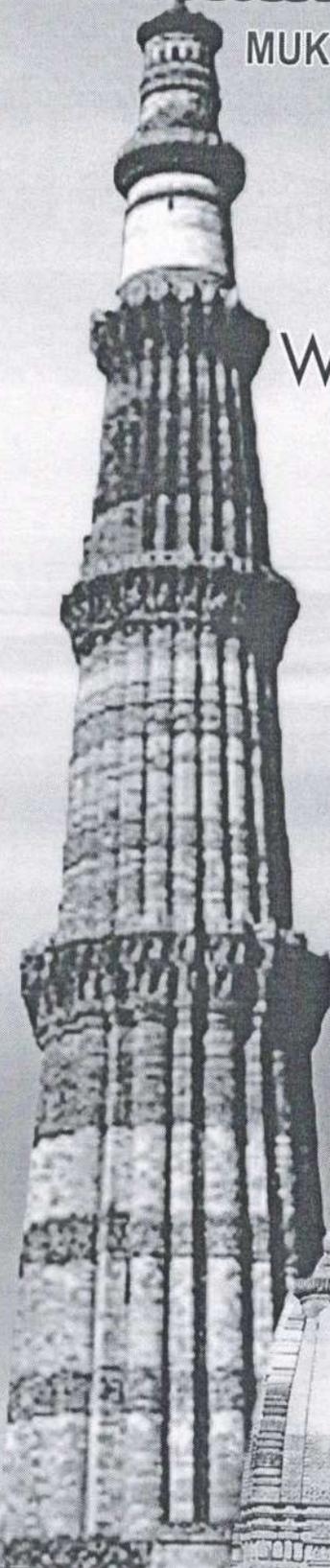
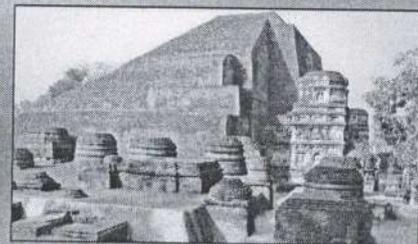
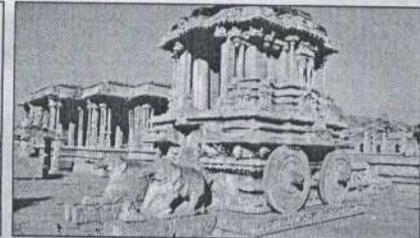
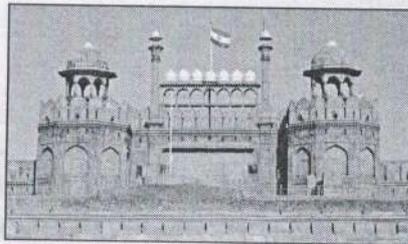
KARNATAKA STATE OPEN UNIVERSITY

MUKTHAGANGOTRI, MYSURU – 570 006

I Semester M.A.

ANCIENT HISTORY AND ARCHAEOLOGY

WORLD HERITAGE SITES OF INDIA

KARNATAKA STATE **OPEN UNIVERSITY**

MUKTHAGANGOTRI, MYSORE – 570 006

Department of Studies in Ancient History and Archaeology

OPEN ELECTIVE

I semester

WORLD HERITAGE SITES OF INDIA

PAGE NO

BLOCK-1: Introduction

Unit-1 : Nature - Scope - Criteria for incorporation of World Heritage sites 1-13

Unit-2 : Types of World Heritage sites in India 14-31

BLOCK-2: Archaeological and Cave Heritage sites

Unit-3 : Bimbetka - Sanchi- Nalanda – Champaner - Dholavira 32-60

Unit-4 : Ajanta – Ellora - Elephant 61-76

BLOCK-3: North Indian World Heritage Sites

Unit-5 : Ajanta – Ellora - Elephant 77-106

Unit-6 : Agra Fort – Red Fort - FatehpurSikri–Taj Mahal – 107-141

Humayun’s Tomb – Ahamadabad, Qutub Minar

BLOCK-4: South Indian World Heritages Sites

Unit-7 : Mahabalipuram – Pattadakallu – Chola temples 142-162

Unit-8 : Monuments of Hampi – Churches and Convents 163-183

of Old Goa – Ramappa Temple

Credit Page

Programme Name: MA in Ancient History & Archaeology **Year/ Semester:** First **Block No:** 1 - 4

Course Name: Ancient History & Archaeology **Credit:** 2 **Units No:** 8

Course Design Expert Committee

Prof. Vidyashankar

Chairman

Vice- Chancellor

Karnataka State Open University

Mukthagangotri, Mysuru – 570006

Prof. Ashok Kamble

Member

Dean (Academic)

Karnataka State Open University

Mukthagangotri, Mysuru – 570006

Dr. Shalva Pille Iyanger

Member

Assistant Professor & Course Designer

DOS&R in Ancient History & Archeology

Karnataka State Open University

Mukthagangotri, Mysuru – 570006

Dr. Shalva Pille Iyanger

Member

Chairman

DOS&R in Ancient History & Archeology

Karnataka State Open University

Mukthagangotri, Mysuru – 570006

Dr. Shalva Pille Iyanger

Member Convener

Chairman

DOS&R in Ancient History & Archeology

Karnataka State Open University

Mukthagangotri, Mysuru – 570006

Course Writer

Smt. Shantala H,N, **Block – I,II, III & IV**
506, Mantri Greens, **Units – 1,2,3,4,5,6,7&8**
Sampige Road
Mallesharam,
Bangalore - 560003

Course Editor

Dr. Shalva Pille Iyanger
Chairman
DOS&R in Ancient History & Archeology
Karnataka State Open University
Mukthagangotri, Mysuru – 570006

Editorial Committee

Chairman BOS: Dr. Shalva Pille Iyanger	Chairman
External Subject Expert : DR L N Swamy	Member
Internal Subject Expert :	Member
Department Chairman: Dr. Shalva Pille Iyanger	Member Convener

---

Copy Right

Registrar

Karnataka State Open University
Mukthagangotri, Mysuru – 570006

Developed by the Department of Studies and Research in Ancient History & Archaeology, KSOU, under the guidance of Dean (Academic), KSOU, Mysuru. May 2022

All rights reserved. No part of this work may be reproduced in any form, or any other means, without permission in writing from the Karnataka State Open University.

Further, any information about the programmes offered by the Karnataka State Open University may obtain from the university office at Mukthagangotri, Mysuru- 570006.

Printed and Published on behalf of Karnataka State University. Mysuru- 570006 by Registrar (Administration)-2022.

Dear Students,

We welcome you all to the Karnataka State Open University, the pioneer higher education institution. We are happy to inform that the KSOU is celebrating its Silver Jubilee this year. Our main motive is "**Higher Education to Everyone Everywhere**". Established in 1996, the varsity has reached higher education to lakhs of students extending education through Open Distance Learning Mode throughout the state at their doorsteps.

The KSOU is presently offering education in 32 courses both at Under Graduate and Post Graduate levels. **Swami Vivekananda "Education means that process by which character is formed, strength of mind is increased, the intellect is expanded and by which one can stand on one's own feet"**. The KSOU is providing education to different sections of the society irrespective of economic background and age unlike the traditional universities in the state. The fees structure is nominal while concession is extended to students to ensure that they are not deprived of higher education.

The KSOU has introduced Choice Based Credit System (CBCS) from June 2021, which is very important from the students view point as they can compete with the existing academic structure/ programs of other universities.

The Department of Ancient History and Archaeology is the youngest of all the departments in the KSOU. It was established in 2013-14. The department offers only Post Graduate course in Ancient History and Archaeology which is stretched over two years in four semesters designed as per NET and other exams and also offers PhD programme.

The open elective paper is introduced in the First and Second semesters only. During the First semester, students will study about '**World Heritage Sites in India**'. The aim is to introduce students to the world heritage sites in India, the role of UNESCO, the role and responsibilities of the Central and State Governments. It also deals with Criteria for selection as a Heritage Site, different types of heritage sites and steps taken to preserve and conserve by the Archaeological Survey of India and Archaeological departments attached to the state government. It also focuses about problems in dealing with the heritage sites.

We Wish You Bright Future

Dr. Shalva Pille Iyanger

Chairman

DOS&R in Ancient History & Archeology

Karnataka State Open University

Mukthagangotri, Mysuru – 570006